

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIX
BROJ 879

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
ŠIBENIK, 9. svibnja 1980.

CIJENA
5 DIN

DRUŽE TITO
MI TI SE KUNEMO
DA SA TVOGA
PUTA NE
SKREĆEMO

VELIKA HVALA I SLAVA NAŠEM DRUGU TITU

● Jučer su u Beogradu, uz najveće počasti, sahranjeni posmrtni ostaci Predsjednika naše Republike Josipa Broza Tita ● Više od milijun ljudi okupilo se na posljednjem ispraćaju od Skupštine SFRJ do vječnog počivališta ● Šefovi država, vlada i visoki funkcioneri, te predstavnici brojnih komunističkih, socijalističkih i drugih progresivnih partija iz oko 120 zemalja izrazili su sućut više od tri i po milijarde ljudi ● Stevan Doronjski, predsedavajući Predsjedništva SKJ oprostio se od druga Tita pred zgradom Skupštine, a Lazar Koliševski, predsjednik Predsjedništva SFRJ govorio je pred vječnim počivalištem na Dedinju.

U TRENUTKU BOLNOG RASTANKA S DRUGOM TITOM, LAZAR KOLIŠEVSKI JE REKAO:

BEOGRAD, 8. V (Tanjug). — Za radničku klasu, za sve radne ljudе i građane, za Savez komunista Jugoslavije, za našu omladinu i pripadnike oružanih snaga širom naše samoupravne socijalističke zajednice, došao je najboljnji trenutak, trenutak oproštaja od druga Tita.

Danima su, dragi druže Tito, milijuni naših ljudi nijemo, s najvećom zebnjom, ali i živom nadom pratili Tvoju posljednju borbu. Iz dubine svojih duša željeli su da i ovoga puta odneseš pobjedu. Do posljednjeg Tvojeg dana vjerovali su u čudo, u nemoguće. Nikad nisi ustuknuo pred silama zla. Priklonio si se tek pred neumitnim zakonima prirode, poslije skoro devet decenija života ispunjenog podvizima i stradanjima, neuporedivim samoodrivanjem i stalnom borbom u koju si neštedimice ulagao sve svoje snage.

S tim mislima i osjećanjima opraćamo se danas od Tebe svi mi, Tvoji drugovi i suborci, Savez komunista Jugoslavije kome si utisnuo pečat svoje ličnosti, radničke klase naše zemlje

iz čijih si njedara izrastao, radni ljudi i građani svih naših naroda i narodnosti.

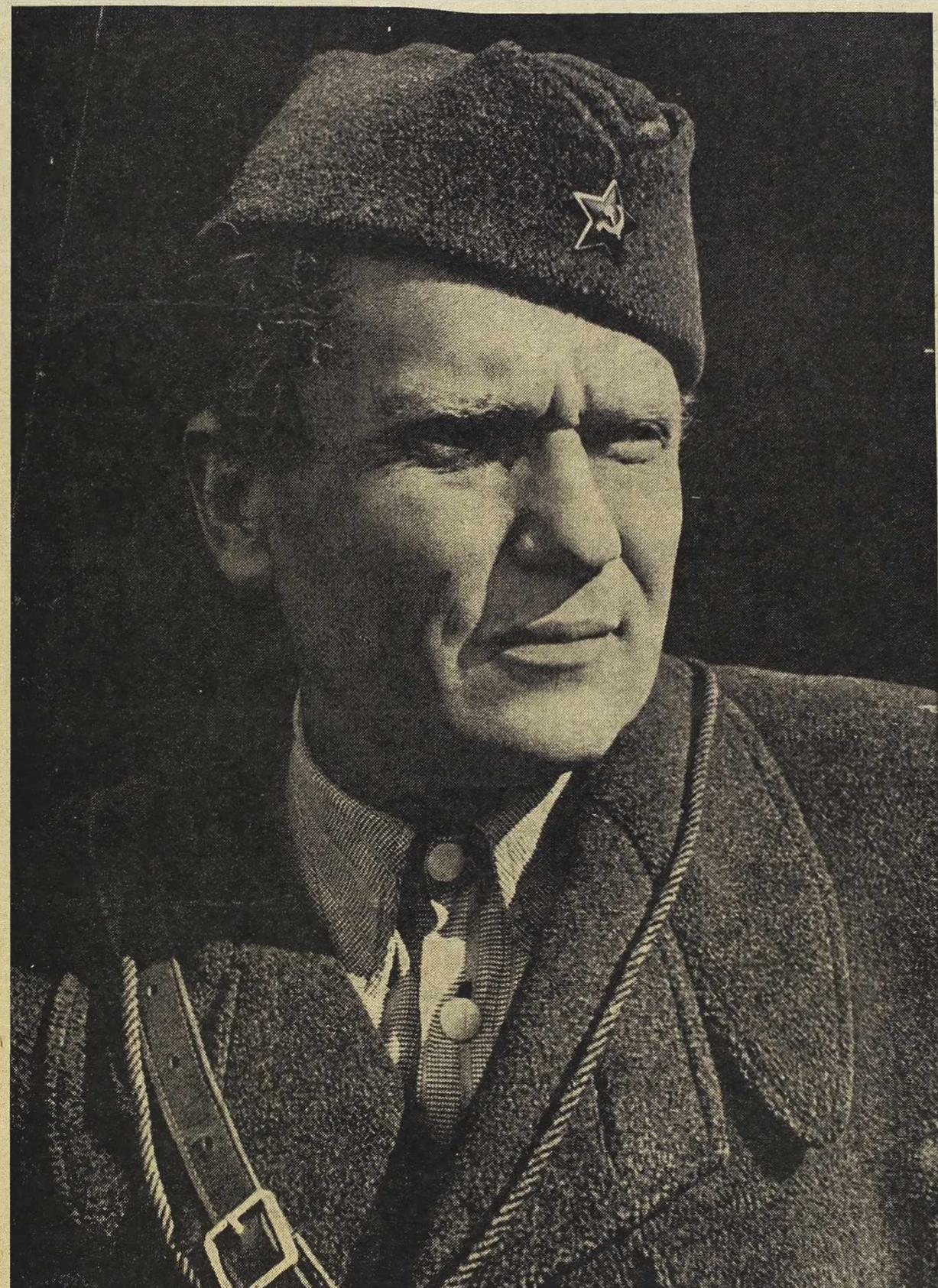
U ovom bolnom trenutku, pred sjenima svog legendarnog Vrhovnog komandanta, slavni borci narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije spustili su na pola kopla 365 zastava ratnih brigada, od kojih 341 jugoslavenska, 21 talijanska, 1 ruska, 1 francuska i 1 bugarska, formiranih na našem tlu.

Riječima se ne može izraziti bol što odlazi od nas, ali ni ponos što smo Te imali, što nas je takav velikan historije decenijima slijurno vodio, što smo zajedno gradili, razvijali i jačali revolucionarnu avantgardu radničke klase, što smo povezali, okupili i vodili milijunske mase svih naših naroda i narodnosti u pobjedonosnu narodnooslobodilačku borbu i socijalističku revoluciju, za ostvarenje njihovih socijalnih i nacionalnih prava i interesa, srećnijeg društva i humanijih ljudskih odnosa, bratstva i jedinstva među našim narodima i narodnostima. Zajedno smo smjelo krčili puteve našeg socijalističkog samoupravnog društva i svestranog jačanja federalne zajednice.

Sada ostajemo bez Tebe, ali čvrsto ujedinjeni i spremni da zauvijek i mi, i mlade gene-

racije koje iza nas dolaze, koračamo smjelim vizionarskim putovima koje smo zajedno s Tobom probijali od prvih dana revolucije u svim borbama, iskušenjima i uspjesima.. Pronalažili smo najbolja rješenja za ispunjenje Tvojih zamisli u interesu izgradnje naše bolje sutrašnjice, u razvijanju uskih veza suradnje i prijateljstva sa narodima širom svijeta i u interesu jačanja mira, sigurnosti i međunarodne suradnje. S nama i svijet ostaje bez svog velikog građanina, neumornog borca za mir i simbola u kome su izražene ne samo nade već i mogućnosti prevazilaženja iskušenja kroz koja prolazi.

Kada si došao na čelo naše slavne Partije prije 43 godine zaorao si novu i duboku brazdu u historiji svih naših naroda i narodnosti. Svemu što su naša Partija, radnička klasa, radni ljudi i građani ostvarili na putu ljudske i nacionalne slobode dao si najveći i odlučujući lični doprinos. Pod Tvojim odlučnim i sigurnim vodstvom nismo znali za poraze ni onda kada su bitke i stremljenja značili juriše na nebo. Riječima i djelom si nas učio kako da rješavamo i naj složenije zadatke koji su se pred nas postavljali.

Jugoslavija i svijet oprostili se od Tita

Od zaostale zemlje koja je do nedavna služila stranim silama kao monetra za potkusušivanje, ne-moće pred stranim osvajačima i zavjećajima, razarane nacionalnim ugnjetavanjem i eksploracijom, bijedom i neimaštinom, stvorena je borbom koju si predvodio gotovo pola vijeka nova Titova Jugoslavija, društvo i sistem koji su po mnogo čemu nova riječ povijesti.

Čvrsto si koračao na našem čelu dok smo izgrađivali i izgradili našu zajednicu, od 1941. godine, preko prvog i drugog zasjedanja AVNOJ-a, do sadašnjeg ustavnog uredenja. Bez takve zajednice je naše postojanje postalo nezamislivo. U borbi i pregalaštu za njenu sreću i prosperitet Tvoje djelo će uvijek biti sa nama kao podstrek, putokaz, snaga i inspiracija.

Stvorili smo novu i originalnu društvenu zajednicu zasnovanu na demokratskim i humanističkim osnovama socijalističkog samoupravljanja, na bratstvu i jedinstvu svih naših naroda i narodnosti. To su osnove na kojima stalno jača njen samopouzdanje i čvrstina koju nikakve sile ne mogu slomiti. To je zajednica kojom se njeni članovi ponose, koja nadaleko zrači svjetlim principima humanizma, ljudske solidarnosti, mira i bratske suradnje, ravnopravnosti i uzajamnog poštovanja ljudi, naroda i zemalja. To je zajednički plod naših streljena i borbe koji će dugo u povijesti nositi obilježje Tvoje ličnosti, a vrijeme u kome je nastala ostat će u svijesti naših naroda i narodnosti kao Titova epoha. Za sve to Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija ostat će Ti, dragi druže Tito, vječito zahvalna.

S Tobom smo radili i gradili kao da će vječito biti mir i spremali se kao da će sutra biti rat. Te Tvoje riječi najdosljednije smo pretvarali u djelo ospozobljavajući se da branimo svaku stopu naše zemlje, čuvajući našu slobodu, naš socijalistički samoupravni sistem, suverenitet i nezavisnost naše zemlje od svakoga tko bi na nju posegao. Uvjereni smo da ćemo Ti se, postupajući i dalje tako, najdosljednije i najbolje odužiti.

Kao što si sliku naše današnje društvene zajednice sagledao još u vrijeme najcrnije reakcije, fašističkog divljanja i terora, u otporima svim vrstama pritisaka i pokušaja miješanja u unutrašnje stvari, u vrijeme najzaostrenijeg vrtloga hladnog rata i blokovske konfrontacije, pronalazio si i u drugim teškim prilikama puteve mira i širio ih. Sagledao si historijsku viziju politike nesvrstosti kao jedine alternative suvremenog svijeta suočenog s opasnostima nuklearne katastrofe i prakticno si se neuromorno borio za njenu nezamjenljivu ulogu u suvremenim međunarodnim odnosima. Tvoje ime i aktivnost su ugrađeni u sve rezultate i dostignuća politike nesvrstanosti i u afiramiju njenih principa i puteva u budućnosti.

Nepokolebljivo uvjereni da su naše postojanje i budućnost jedino na Tvojem putu, pružat ćemo i dalje ruku prijateljstva, ravnopravnosti i suradnje svakome u svijetu, kao što si Ti to znao i umio. Pod Tvojim rukovodstvom uspostavili smo, izgradili i uspješno razvijali prijateljstvo i prijateljsku suradnju sa gotovo svim zemljama u svijetu, bez obzira na razlike u njihovim društvenim sistemima i opredjeljenjima. To ćemo i dalje još odlučnije činiti.

Mi znamo pružati ruku prijateljstva i suradnje i isto tako prijateljski je prihvatići. U tome si bio nenadmašni pregalac i tvorac. Učinili ćemo sve da se što manje osjeti gubitak koji je zadesio ne samo nas, nego i cijeli slobodoljubivi i miroljubivi svijet.

U ovom trenutku kada nemamo riječi utjeche, gordi smo i čvrsti u uvjerenju da Tvoju misao i djelo pretvorimo u nova nadahnja i pregalasti. Tvoje veliko djelo ostaje da živi u svim našim narodima i narodnostima, u radničkoj klasi, u njihovoj nepokolebljivoj borbi za socijalizam i ljudsku sreću.

Opraštajući se od Tebe, naša zemlja, svi radni ljudi i građani zahvaljuju Ti na najdragocjenijoj tekovini — da suvereno raspolažemo vlastitom sudbinom i vjerom u sebe, u svoju snagu, snagu slobodnih ljudi i zbratimljenih naroda i narodnosti. Sami i po vlastitoj odluci svi naši narodi i narodnosti jednodušno i nepovratno su se opredijelili za Tvoj put i Tvoje vodstvo.

Usred bura i oluja koje su šibale i šibaju svijet u kome živimo, svijet rastrzan i podijeljen, uzburkan i nemiran, Ti si našoj zemlji osigurao visoko mjesto u međunarodnoj zajednici upravo zato što je naša socijalistička zajednica pouzdan faktor slobode, progrusa, stabilnosti i sigurnosti u svijetu. Ona će to ostati i u buduću.

Dragi druže Tito, oprštajući se od Tebe želimo da Ti kažemo da u našim mislima i osjećajima ostaju duboko i trajno urezani epohalni događaji vezani za Tvoje ime i djelo, događaji koji su preinačili tokove naše suvremene povijesti. Pokažao si najbolje razumijevanje pokretačkih snaga društvenog razvijanja, odlučnost i hrabrost u borbi protiv klasnog i nacionalnog neprijatelja, smisao i spremnost pronaleta jasnih i jednostavnih rješenja i u najkomplikiranim situacijama, u svim prelomnim trenucima naše revolucije. Revolucionarni optimizam stalno je zračio iz Tvoj duha i bića. Te osobine potvrđivao si svakim danom svoga života, borbe i stvaralaštva.

Tvoj lik revolucionara, stratega, borca, čovjeka, narodnog vođe i vojskovođe u velikom historijskom značenju, granitno je uklesan kao vječiti spomenik, putokaz i pouka na svakoj stazi naše borbe i revolucije.

Naša slavna narodnooslobodilačka borba i socijalistička revolucija, naša zajednica Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija, ravnopravnost, bratstvo i jedinstvo naših naroda i narodnosti, suverenost i nezavisnost naše zemlje, naša snažna Jugoslavenska narodna armija, nesravnost i mir, demokratska i ravnopravna suradnja sa svim zemljama i narodima svijeta, čovjekova sreća i socijalizam — sve to nosi neizbrisivi pečat Titove historijske ličnosti. To ostaje i naš program i zavjet ovđje pred Tobom da naša revolucija — kako si Ti rekao — mora ostati onakva kakva je bila: nepokolebljiva u osnovnim opredjeljenjima, humana u nastojanjima da se stalno proširuju prostori ljudskih sloboda i nepomirljiva prema svima onima koji bi htjeli da ugroze njene tekovine i da skrenu njene tokove.

Druže Tito, sa nama zauvijek ostaje Tvoje ne razrušivo i veličanstveno djelo. Svesni smo da Tebe možemo zamijeniti samo svi mi, čvrsto ujedinjeni, na putu stalnog razvoja samoupravljanja i jačanja bratstva, jedinstva i ravnopravnosti naših naroda i narodnosti.

Iza Tebe ostaje novo, ponosno i čvrsto društvo radničke klase i svih radnih ljudi, društvo samoupravljača, svjesnih i slobodnih ličnosti širokog horizonta i otvorenih perspektiva. Jasno usmjerene

nih i nepokolebljivih ljudi koji znaju što su izborili i stekli, šta treba da brane i štite i šta da čine u budućnosti. Ostaje zemlja zbratimljenih naroda i narodnosti koji su ostvarujući Tvoje ideale nacionalne slobode, suverenosti i ravnopravnosti, otkrili putove stalnog jačanja svoje zajednice, svog bratstva i jedinstva. Niko i ništa nas s tih putova kojima si nas Ti uporno i neu-morno vodio, neće i ne može skrenuti.

Odlučni smo i sposobni da čuvamo kao zjenu oka svoga i da nepokolebljivo nastavimo i stalno unapređujemo našu slobodnu, nezavisnu i samoupravnu zajednicu — Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju.

Prkoseći bolu za Tobom, zajedno smo u ovom tužnom trenutku sa svim članovima Tvoje porodice, sjedinjeni s njima u neprebolnom gubitku, ali i ponosni na sve što si bio, što ostaje i što za sobom ostavljaš. Zajedničkim pregalastvom pretovit ćemo ovaj neprebolni rastanak u novi izvor snage i energije na putu koji smo zajedno s Tobom obilježili. Cijelog svog života si nesebično na svoja leđa preuzimao preteško breme borbe, rada, briga i odgovornosti. Malo je ljudi bilo u historiji, čak među najvećima, koji poput Tebe mogu na kraju svoga životnog puta da mirno i s ponosom pogledaju iza sebe. Prošao si cijeli taj dugi i mučotrpni put ostavivši za sobom jedan od najdubljih tragova što ih jedan čovjek može ispisati u povijesti.

Počivaj u miru.

NEKA TI JE VJEĆNA HVALA I SLAVA.

Nadahnjivat će nas Titova snaga volje i odlučnosti u akciji

**OPRAŠTAJUĆI SE U IME PREDSJEDNIŠTVA
SAVEZA KOMUNISTA JUGOSLAVIJE OD DRU-
GA TITA, STEVAN DORONJSKI JE REKAO:**

Beograd, 8. V. (Tanjug) — Okupljali smo se mi, komunisti Jugoslavije, u raznim okolnostima koje nam je nametalo vrijeme i historija u situacijama surovim i dramatičnim. Imali smo i satove radosti i pobjeda.

Sastajali smo se decenijama pod Titovim rukovodstvom radi dogovora o redovnim ili sudbinskim pitanjima naše zemlje. Ovog puta, nažalost, sastali smo se u tužnom povodu da iskažemo svoje poštovanje i zahvalnost čovjeku koji je toliko mnogo učinio i značio za našu Partiju i naš narod. Za sve to dugo i dramatično vrijeme od šest punih decenija u našoj Partiji djelovalo je odlučan i hrabar, visoko moralan čovjek, borac, rukovodilac, koji je generacije i generacije nadahnjivao svojim primjerom do posljednje iskre svoga života — drugi Tito.

Komunistička partija Jugoslavije je baš u tom periodu zauzela svoje mjesto u historiji. S Titom smo prošli najsudbonosnije dane u borbi za socijalno i nacionalno oslobođenje. Učinili smo djela, kakvih je malo u historiji i kojima svijet odaje priznanje.

Drug Tito je oblikovao platformu i program jugoslavenske revolucije. Mnogo više od toga, on je taj program, i ostvario, nalazeći se na čelu jedne hrabre i poletne organizacije jugoslavenskih komunista koja je bila uvijek spremna i na najveće žrtve.

Nije lako nacrtati Titovu ličnost, njegov izuzetno sadržajan i dugi borbeni vijek, koji se idealno izjednačava sa historijom jugoslavenske revolucionarne borbe za posljednjih šest desetljeća.

Govoreći jednom prilikom o svom životu, drug Tito je rekao da on nije bio lak, ali da ga je živio radosno, da, u cjelini uvez, ne bi ni sad drugi izabrao.

Josip Broz, sedmo dijete svojih roditelja, rođio se u malom zagorskom mjestu Kumrovcu, u kraju gdje su prije pet stoljeća kmetovi i seljaci jurišali pod vodstvom Matije Gupca za »opću slobodu i stalešku jednakost, opće plaćanje poreza i opću obavezu za obranu domovine... i drugi Tito je vodio narod u borbu za »opću slobodu i stalešku jednakost«, za obranu domovine. Gupca su neprijatelji pogubili, stavljajući mu usijanu krunu na glavu. Nema ni broja koliko je neprijatelja ucjenjivalo i tražilo Titovu glavu i namjenjivalo mu gubilište. Kao i njegov zemljak Gubec, i Tito je rođenjem smješten na gladni tas seljačkog sina, potonjem metalskog radnika, na tas obespravljenih i golorukih, na tas neravnopravan u odnosu

na onaj drugi koji je na istoj vagi života nosio domaće vlastodršce. Za razliku od svoga tragicnog zemljaka Matije Gupca koji se nije uspio da otme nedaćama siromaštva i neuskosti, Tito nije upoznao za svoga života poraze. Ne zato što ih nije bilo ili moglo biti nego što ih nije priznavao! Dogod je čovjek živ — uče nas on i njegovo djelo — postoji i nada u mogućnost izlaska iz nevolja.

Prije 70 godina dobio je radničku knjižicu i člansku kartu Socijalističke partije. Jedva je imao 21 godinu kada je zbog antiratne propagande uhapšen i odležao neko vrijeme u Petrovaradinskoj tvrđavi u čijim je vlažnim i tamnim čelijama i budan snivao o znamenju mu povorkama koje se neodoljivo valjaju pod plamtećim stjegom.

Svoje mladalačke snove Tito je revolucionarnim djelom izborio i oživotvorio. Učesnik je Oktobarske revolucije, inicijator i organizator mnogih borbenih radničkih akcija u zemlji, rodonačelnik borbe protiv frakcija, a za jedinstvo partije, hrabar u svim bitkama, uvijek uspravan i uzdignutog čela.

Njegovo držanje pred policijom na судu u Zagrebu 1928. godine, kada je rekao: »Ne osjećam se krivim... jer ne smatram ovaj sud kompetentnim, za mene je kompetentan samo sud Partije...«, nadahnjivalo je hrabrošcu mnogobrojne generacije do današnjeg dana. Ni izvještač gradiškog lista koji je pratio to suđenje impresioniran držanjem druga Tita, nije mogao a da ne prizna: »Njegovo lice ima nešto od onih fizičnosti koje podsjećaju na čelik«. Osuđen na pet godina robitve, drug Tito je u zatvoru bio revolucionar i aktivist — učio, prevodio, organizirao, strijkovao, drugovao, hrabrio.

Našavši se u Moski početkom 30-tih godina kao predstavnik Komunističke partije Jugoslavije, Tito je predavao na međunarodnoj lenjinskoj školi za kadrove stranih zemalja. Ostaje neispitano kako, kada i gdje se on mogao spremiti za ovakve i još kompleksnije zadatke kada je njegov život uvijek bio samo borba, dužnost, briga i žrtva. Koliko je samo ilegalnih imena morao promijeniti, koliko legitimacija i pasoša, koliko mjesto legalnog i ilegalnog boravka, koliko potjernica i učenja na njim pokrenuti!

U svojoj 45. godini, poslije 27 godina borbe u radničkom revolucionarnom pokretu, Josip Broz se našao na najodgovornijim zadacima u svom životu. Stao na čelo Komunističke partije Jugoslavije 1937. godine u sudbonosnim danima, uči drugog svjetskog rata. Do tada je neefikasnost našeg radničkog i komunističkog pokreta, usprkos subjektivnoj hrabrosti i odanosti revoluciji nekih njenih kadrova, dovela do krize ideološke baze, strategije i politike. Od tada je, punih četiri desetljeća, u našem pokretu dolazila do izražaja

Jugoslavija i svijet oprostili se od Tita

Titova snažna volja, jasna misao, odlučan i hrabar stav, u svim prelomnim trenucima i odlukama.

Drug Tito je tjesno suradavao sa najvećim ličnostima revolucionarnog pokreta u Trećoj internacionali: Pikom, Tolijatijem, Dimitrovom, Kustinenom i drugima. Bilo je to sudbonosno vrijeme, vrijeme latentne krize u radničkom i komunističkom pokretu, krize koju je pothranjivao birokratski dogmatizam i sklerotizirao revolucionarni potlet, sapinjao revolucionarni zanos. U to vrijeme antifašizam je predstavljao ne samo mobilizatorski faktor da ljudski rod preživi, već i putokaz u drukčije, demokratske i pravednije odnose među ljudima.

Svi smo mi imali prilike da upoznamo duboki smisao koji je drug Tito imao za realan život i tačno osjećanje mјere. Oduvijek se suprotstavljao receptima i dogmama, ali je kao nitko umio da u općem sagleda pojedinačno, kao i ono najindividualnije u kolektivnom. Ta moć druga Tita nije bila nešto naučeno, sam je on bio jedan od tih proletera, eksploratora i porobljenih, proganjanih i osuđivanih. Njegovo vizionarstvo je i proizlazilo ustvari iz životnog mu iskustva, iz sposobnosti da život uvijek gleda maksimalno otvorenih očiju i budnih čula. Brojne strateške odluke od prelomnog značaja za našu revoluciju nosile su uvijek utisnut u sebi pečat njegovog umjeća da realno i dalekovidno sagleda pojave, misli o njima i donosi zaključke na osnovi svojih životnih saznanja, ali i na osnovi sposobnosti da poveže u organsku cjelinu i vrlo udaljene elemente istorodnih tendencija i kretanja. To ukazuje, dakako, i na, nevidenu u nas, snagu njegove ličnosti.

Borbu protiv frakcija u Partiji započeo je 1928. godine u Zagrebu. I tek kad je došao na čelo Partije, pošlo mu je za rukom da je okonča. On nije vršio nikakve progone frakcionaša. On je pred sve komuniste postavio jasne ciljeve i zadatke. Jedinstvo akcije je postalo njihova posljedica. Zahvaljujući tamo postignutom jedinstvu, Komunistička partija Jugoslavije je mogla uspješno proći kroz sve oluje vremena i okršaje.

Izuzetno važna i dalekovidna je bila orijentacija druga Tita da se u Partiju primaju ljudi koji uživaju povjerenje sredine gdje žive i rade, oni koji uživaju ugled poštenih i borbenih ljudi. Taki ljudi su i postajali članovi Partije. Oni su imali utjecaja na ljude oko sebe zahvaljujući svojoj borbenosti, a naročito svom ličnom životu. Njihov visoki moral i svijest rječito pokazuju činjenica da je od 12.000 članova, koliko je Komunistička partija imala uoči rata, 9.000 poginulo u narodnooslobodilačkoj borbi. To je komuniste u očima masa učinilo ljudima dostojnim povjerenja.

Zaključujući Petu zemaljsku konferenciju, uoči napada hitlerove Njemačke i fašističke Italije, na Jugoslaviju, usred najdublje ilegalnosti, Tito je rekao: »Drugovi, pred nama su odlučujući dani, naprijed sada u konačnu borbu. Iduću konferenciju moramo održati u oslobođenoj zemlji i od tuđina i od kapitalista. Tita nije zbumila tama prijetecog fašizma, niti ga je impresionirala sila njegova oružja.«

Kada je naša zemlja bila pregažena, izdana, raskomadana, kada su po njoj vrvili okupatori, kvislinci i petokolonaši, rukovodstvo Partije, na čijem je čelu bio drug Tito, hladnokrvno je donijelo odluku o podizanju sveopćeg ustanka, o neposrednim borbama kao načinu omasovljjenja ustanka i njegova prerastanja u ratnog činioča s kojim moraju računati i neprijatelji i saveznici.

Bilo je to više nego hrabrost i više nego vizionarstvo!

Komunistička partija Jugoslavije bila je jedina koja se izjašnjavala za jedinstvo Jugoslavije i koja je razvila borbu u svim zemljama Jugoslavije.

Danas se tek može vidjeti od kakvog je dalekosežnog značaja bila odluka da se svuda na oslobođenom teritoriju, umjesto starih organa vlasti, stvaraju novi — narodnooslobodilački odbori, od kakvog su historijskog značaja bile odluke AVNOJ-a u Jajcu 1943. godine, o stvaranju jednog Predsjedništva svih naroda i narodnosti Jugoslavije, kao i Nacionalnog komiteta Jugoslavije.

Nacionalno pitanje za druga Tita bilo je centralno pitanje revolucionarne borbe i jedinstva Jugoslavije. Iстicao je da svaka nacija treba da preuzme odgovornost za svoju sudbinu, a Komunistička partija treba da bude avangarda i da nastoji da postane osnovna snaga nacije, da podstiče suradnju i veze sa drugim narodima i narodnostima.

U ovoj, za Jugoslaviju sudbonosnoj orijentaciji, nalazi se klica osnova i principa suradnje naše zemlje sa drugim narodima i državama, principi samostalnosti i nemiješanja u stvari drugih, što je aktualno i za odnose među socijalističkim i komunističkim partijama.

Titu i našoj Partiji je jasno da ne može biti masovne borbe, ako mase nisu svijesne da se bore i za bolji i pravedniji život. I to usprkos postojećoj tezi u međunarodnom komunističkom pokretu da se antifašistička borba ne smije vezivati sa socijalnom revolucionjom. To je bilo fundamentalno pitanje našeg revolucionarnog antifašističkog ra-

tovanja. Otuda smo mogli krenuti već s početka na općenarodni ustanak, a ne na diverzije, otuda nismo morali čekati da budemo oslobođeni od drugih.

Pri tome naša revolucija bila je svjesna svojih međunarodnih obaveza, kako onih internacionalnih, tako i onih širih, koje su se ticale zajedničke borbe protiv fašizma, uopće. Ona je vezivala za sve vrijeme rata 30-tak nacifašističkih i drugih okupatorskih i kvislinskih divizija — tri puta više nego što ih je bilo na afričkom frontu.

Godina 1948. bila je isto tako jedna od prelomnih u historiji našeg pokreta pod rukovodstvom druga Tita. Postavilo se ovoga puta pitanje odnosa među socijalističkim zemljama i komunističkim partijama, pitanje nezavisnosti, ravнопravnosti, poštovanja suverenosti, samostalnog puta u razvoju socijalizma. Tito se ni tada nije priklonio, ni pokorio. On je vjerovao u revolucionarnu istinu i pravdu. Nije pratio ustupke o pitanjima tako značajnim za sudbinu naše zemlje, pa i za budućnost međunarodnog komunističkog pokreta.

Iz humanog karaktera naše revolucije, njene masovnosti, iz iskustva narodnooslobodilačkih odora, iz vjere u snagu masa, rodilo se, prije tri desetljeća, naše samoupravljanje. Drug Tito je obilježio početak toga historijskog puta evociranja i čineći praksom čvenu Marksov parolu: »Tvornice radnicima!« To je ogromno doprinijelo čvrstini naše višenacionalne zajednice i osiguralo demokratski i humanističku sadržinu socijalizma.

Drug Tito je znao i osjećao da u teškim vremenima koja su prošla, ali i za vremena koja su na vidiku, Partiji nije, radi jedinstva revolucionarne akcije, dovoljna samo disciplina. Potrebno joj je i oživotvorene maksimalno moguće demokratičnosti, kao i poštovanje partijskog javnog mnijenja od strane foruma. Nije slučajno drug Tito, iako uvijek za čvrstu disciplinu, bio istovremeno protiv »sjećanja glava« ljudima koji u svom radu čine izvjesne greške. Taj princip drugarstva i povjerenja, humanitarnog odnosa prema čovjeku, ostaje kao naše dragocjeno nasljeđe.

Biću socijalističke Jugoslavije tuđe je vezivanje za bilo koji blok. To je Tito jasno vido i duboko je vjerovao da već samo postojanje blokova povećava ugroženost svijeta. Zbog toga je stupio u historijsku akciju, kao jedan od osnivača nesvrstanog pokreta. U istom duhu drug Tito je isticao nužnost ravnopravnih odnosa među komunističkim partijama i socijalističkim zemljama.

Zato je drug Tito simbol ne samo za nas, već i širokim svjetskim razmjerima: simbol humanog socijalizma, slobodne misli, stvaralaštva, borbe za pravdu, za bratstvo i jedinstvo, za ravnopravne odnose, za svijet bez rata.

Drug Tito ostaje u našim osjećanjima i u historiji neponovljiv primjer.

Tito fizički odlazi iz naše sredine. Iz naših redova odlazi revolucionar i ratnik, radnik i drža-

nik, vrhovni komandant i predsjednik, čovjek koji je očišćavao našu smjelost i našu borbu, našu volju i naše težnje, naš mir i našu slobodu, drug naš voljeni — Tito.

Neće više biti onog glasa koji je tako često govorio u naše ime. Koji je teškim trenucima podizao našu borbenost i moral, snažio naša uvjerenja, radovao se sa nama našim uspjesima, ali i oštvo uočavao slabosti i smetnje koje bi mogle ugroziti naš razvoj i stvaralaštvo masa.

Rastajemo se fizički od druga Tita. Ali, ostaju njegova djela i njegove ideje kao trajni putokaz naše borbe. Ostaju naše obaveze i odgovornosti da dalje radimo na velikom djelu koje smo sa Titom stvarali.

Tito odlazi, ali ostat će naša neizbrisiva ljubav i poštovanje prema njegovoj velikoj ljudskoj i državničkoj figuri. Nadahnjivat će nas njegova neustrašiva snaga volje i odlučnosti u akciji.

Učio nas je svojim velikim primjerom da dijelimo sudbinu sa svojom zemljom i narodom.

Rastajemo se od Tita. Ali, on nam je ostavio odgovor na pitanja koja nam se i u ovom trenutku postavljaju — tko smo, što smo, kako ćemo nastaviti naš put, održati se i napredovati. Mi smo sa Titom dovoljno sazreli i očvrsnuli u svijesti da možemo opstati kao čvrsta i monolitna zemlja samo kao ravnopravna socijalistička zajednica svih naših naroda i narodnosti. Kao društvo samoupravljača u kojem je radni čovjek i njegov interes mjerilo socijalističkog i državne napretka. Da je naša budućnost u tome da ostanemo nesvrstana Jugoslavija, da budemo svoji na svojoj zemlji, usprkos svim neprilikama i olujama koje bi nas mogle zadesiti. Bratstvo i jedinstvo, samoupravljanje, i nesvrstanost su tri temeljna principa na kojima je počivala i počiva i na kojima će se i dalje odlučno razvijati Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija.

Danas, naša sudbina u našim je rukama. Ona je postala naša svijest, naše srce i naš um. Nezavisna socijalistička zajednica bratskih naroda, zemlja aktivna u borbi za mir, za svestranu međunarodnu suradnju na principima ravnopravnosti i nezavisnosti naroda, to će i dalje biti Titova i naša Jugoslavija.

Rastanak sa drugom Titom zadaje bolan udarac srcima svih naših ljudi. Srcima svih mnogobrojnih ljudi svijeta koji su ga poznavali, ili slušali o njemu. Tito je istinski čovjek ovog stoljeća, čovjek epoha, kako su ga ovih dana nazvali poštovaoci u svijetu. Ponosimo se što smo Titovi suvremenici. Prema onome što je ostavio iza sebe Tito je i čovjek iz budućnosti. Nema te sile koja bi mogla da pomrači njegovo djelo, da pomrači baklju koju je tako dugo nosio i prenio kroz mnoge tame i nevremena.

U ovom teškom trenutku stojimo pognutih glava u znak dubokog poštovanja. Stojimo čvrsto zbijeni pred odgovornošću koju samo ujedinjeni možemo ispuniti. Naslijednici Titovog djela bit će ne samo suvremenici već i generacije koje će nastupati, nadahnute Titovim primjerom i borom.

Pred nama je ogromna moralna obaveza da nastavimo to veliko djelo i da potvrđujemo naše riječi novim rezultatima.

VELIKA HVALA I SLAVA DRUGU TITU!

700 novih komunista

Od nedjelje navečer kada je prvi put prostrujila tužna vijest o smrti predsjednika Tita omladincima, učenicima, mladi radnicima, pa i oni starici, njih na stotine, izrazilo je želju da postanu članovi SKJ, Partije koju je Tito vodio i to prije no što Tita polože u vječno počivalište. U srijedu navečer i četvrtak ujutro održavani su izvanredni sastanci osnovnih organizacija SK na kojima je u ta dva dana u SK primljeno više od 700 novih članova. U dvjema najvećim šibenskim radnim organizacijama TLM-u »Boris Kidrić« i TEF-u primljeno je oko 300 novih članova. Točno 188 mlađih radnika TLM-a »Boris Kidrić« postali su komunisti, točno 192 učenika i mlađih profesora Centra za odgoj i obrazovanje također su postali članovi Titove partije.

U Komitetu OK SKJ pokrenuta je inicijativa da svi ovi omladinci dobiju crvene knjižice na Dan mладости, a da tog dana u Šibenik dođu i svi narodni heroji ovog područja da uveličaju taj skup odanosti Titu i njegovo viziju revolucije i samoupravnog socijalističkog društva.

Komemorativni skup Općinske skupštine i društveno - političkih organizacija Šibenske općine

TITO nam je ostavio gigantsko djelo

VELIKA sala Doma JNA u utorak prijepodne nije mogla primiti sve one koji su došli da još jednom odaju posljednju počast predsjedniku Titu. Na skupu su se okupili odbornici Općinske skupštine, omladina, borci, komunisti, aktivisti i članovi svih društveno-političkih organizacija. Žalili su Šibenčani, kao što su žalili svi radni ljudi Jugoslavije. U tim tužnim trenucima prisjećali su se Titovih posjeta Šibeniku, sudjelovanja u revoluciji, socijalističkoj izgradnji i velikog doprinosu koji je naš slobodarski grad dao... Tužna je bila tišina u Domu JNA. Suze i ponos u isto vrijeme prisutni su na okupljenim ljudima, kao i na stotinama onih drugih koji su prenos centralne općinske komemoracije pratili preko razglosa na Poljani maršala Tita.

O životnom putu druga Tita govorio je Berislav Ninić, sekretar Općinskog komiteta, a telegrami su pročitali Nada Kresović, student, Veljko Plakar, učenik i Ivica Lokas, radnik.

Kada se velika masa građana na izlasku iz Doma JNA okupila na Poljani maršala Tita i razlila ulicama našeg slobodarskog grada, dugo su odjekivale riječi obećanja drugu Titu da ćemo dosljedno slijediti njegov put i nastaviti njegovo gigantsko djelo.

A pjesma, lijepa i dostojanstvena »Druže Tito mi ti se kunemo« koju je pjevalo naše »Kolo« odjekivala je kao echo zakletve milijuna naših ljudi...

Drugarice i drugovi!

NEIZMJERNA tuga i bol danas je u svakom našem srcu, u srcu naših radnika u tvornici i seljaka na njivi, u srcu daka u školi, u srcu težaka i ribara i vojnika na našoj medi, u srcu svih naših naroda i narodnosti, u srcu ljudi cijelog svijeta.

Bogatstvo našega srca i veličinu tuge zbog nenadoknadivog gubitka čovjeka, druga i prijatelja, vode naših naroda, revolucionara i vizionara, građanina svijeta i graditelja mira, zbog gubitka našeg predsjednika Josipa Broza Tita, riječima nikada nećemo moći izraziti. U ovom teškom času kada bismo htjeli sažeti sva naša najdublja i najplemenitija osjećanja, istinsku ljubav, poštovanje i neizmjernu odanost prema drugu Titu, izvorišta naše socijalističke revolucije, slobode i mira, bratstva i jedinstva naroda i narodnosti naše samoupravne socijalističke i nesvrstane Jugoslavije, nema riječi da to iskažemo.

Cijela naša zemlja danas tuguje. Veliko srce Jugoslavije preplavljeno je tugom za Titom. Naša je budućnost s njim započela, cijeli je svoj život, svoje ideale, svoja stremljenja i revolucionarne instinkte utkao u svaki djelič našeg bivstvovanja, podario nam sve dragocjenosti slobodnog i sretnog ljudskog življenja, neumorno je utirao put kojim smo hodali jučer, kojim idemo danas i kojim ćemo koračati sutra. Obdario nas je svojom mišlju i svojim djelom.

A Titovo djelo je ogromne i neprocjenjive vrijednosti. Ono ne pripada samo nama, jugoslavenskim komunistima, našim narodima i narodnostima, već svim revolucionarima, naprednim, demokratskim snagama cijelog svijeta. Titova je misao, misao svijeta, ona je svjetlo u tami i vodilja u budućnost. Vodila je naše narode u najsudbonosnijim trenucima njegove povijesti. I onda kada smo goloruki umirali za slobodu i kovali bratstvo i jedinstvo. I onda kada smo branili pravo da budemo nezavisni i svoji na svome. I 1950. I tada kada smo rušili sve otpore našem samoupravnom putu u socijalizam i našoj ne-svrstanoj politici. I kada smo donosili Ustav i Zakon o udruženom radu i kada ostvarujemo njegovu revolucionarnu ideju o kolektivnom radu. I danas kada se u bolu i tuzi nalazi Jugoslavija, i kada se dostojanstveno s njime oprštamo. Tako će biti i sutra. I uvi-jek!

Rodio se 25. svibnja 1892. godine u Krmovcu, u siromašnoj seljačkoj porodici, gdje se teško sastavljao kraj s krajem. Bio je sedmo dijete. Njegovo je djetinjstvo bilo teško, ali mu nije nedostajala ljubav i nježnost roditelja.

Svoj revolucionarni put započeo je šegrtovanjem. Učio je bravarski zanat, stjecao je prva životna saznanja o teškom položaju radnika i siromašnih narodnih masa, te uvršćivao uvjerenje i odlučnost da taj položaj može izmijeniti samo radnička klasa organizirnom borbom.